

Näringsdepartementet
Landsbygdsdepartementet
103 33 Stockholm

Sametinget kan inte acceptera fortsatt exploatering av Sápmi

Med anledning av de pågående gruvexploateringarna i hela Sápmi, däribland den påbörjade provbrytningen i Gállok/Kallak i Jokkmokk samt gruvplanerna i Rönnbäck i Björkvattdalen, Tärnaby, som utgör uppenbara brott mot de mänskliga rättigheterna och samernas rätt som urfolk att bestämma över sin kultur, sitt land och sin livsmiljö, kräver Sametinget:

- **Att** svenska staten stoppar all pågående prospektering, samtliga nya undersökningstillstånd, arbetsplaner och koncessionsansökningar, i avvaktan på att Sverige lever upp till internationell urfolksrätt, särskilt principerna om *Free Prior and Informed Consent/Fritt Informerat Förhandssamtycke* som måste implementeras i alla frågor som berör urfolket samerna.
- **Att** Sametinget ges rätten till avgörande inflytande över samiska marker.
- **Att** lagstiftningen ändras så att det samiska folkets behov av funktionella land och vatten ska väga tyngre än utländska riskkapitalisters vinstintressen.
- **Att** riksintressena omvärderas, så att långsiktiga intressen värderas högre än kortsiktigt vinsttänkande.
- **Att** en hållbar livsmiljö genomgående prioriteras, med fokus på nutida och framtida generationers möjligheter till sin egen kultur, fysisk och psykisk hälsa samt att utöva och utveckla långsiktigt hållbara samiska näringar.
- **Att** de samiska näringarnas behov, såsom rennäring, jakt, fiske, duodji, turism m.m, av funktionella arealer aldrig får hotas av kortsiktiga exploateringar. Den grundlagsskyddade renskötselrätten måste respekteras.
- **Att** de kulturella och psykosociala konsekvenserna måste beaktas i all samhällsplanering i Sápmi.

Samer är enligt Sveriges grundlag ett folk med internationellt erkända urfolksrättigheter.

I FN arbetar alla länder för att ge urfolken tillbaka de rättmätiga rättigheterna till sitt land och sin kultur. Redan i *FN:s konvention och mänskliga fri- och rättigheter* 1966, ges alla folk i världen rätt till självstyre. Detta har förtydligats alltmer i det internationella arbetet med folkrätten. Konventioner har tillkommit för att stärka rättigheterna till barn, kvinnor, arbetare med flera utsatta grupper i

samhället. Urfolkens rättigheter till sitt land, sin kultur och utveckling har tydliggjorts i den s.k. Urfolksdeklarationen 2007 och i ILO-konventionen 169, konventionen om Biologisk mångfald samt ett flertal andra konventioner, deklARATIONER och resolutioner i FN.

Vi anser det förkastligt att statens mineralstrategi och översyn av minerallagen går tvärtemot regeringens uttalade strategi för de traditionella näringarna i Arktis. Den mineralpolitik som Sverige i dagsläget driver bygger på en fortsatt kolonisation av det samiska folket och Sápmi.

En fortsatt exploatering av Sápmi är något som Sametinget inte kan acceptera. Sametinget kommer att fortsätta verka för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling och alla samers fortsatta möjligheter att leva och verka i Sápmi.

Uttalandet antogs den 27 augusti 2013 av ett enigt plenum samlat i Jokkmokk

Håkan Jonsson, styrelseordförande
Stefan Mikaelsson, plenums ordförande